

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Навчально-науковий інститут права
Кафедра міжнародного права та права Європейського Союзу

Затверджено
Науково-методична рада ДПУ
від 16.09 2025 № 1
Голова НМР Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

**Робоча програма
навчальної дисципліни**
«Правові аспекти діяльності Ради Європи»
для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
(денної та заочної форми навчання)

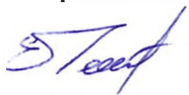
галузь знань D8 Бізнес, адміністрування та право
спеціальність D8 Право
освітня програма
«Охорона та захист цивільних прав»

Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Правові аспекти діяльності Ради Європи» укладена на основі освітніх програм: «Охорона та захист цивільних прав» другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності D8 «Право» затвердженої Вченою радою Університету 29.05.2025 року протокол № 15.

Укладач:

Олена ЧЕРНЕЦЬКА, завідувач кафедри міжнародного права та права Європейського Союзу, к.ю.н., доцент

Гарант ОП «Охорона та захист цивільних прав»

Юрій РЯБЧЕНКО, професор кафедри цивільного права та процесу, д.ю.н., професор

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою міжнародного права та права Європейського Союзу від 28.08 2025 р., № 1

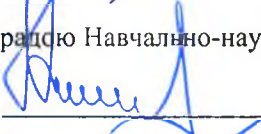
Завідувач кафедри

Олена ЧЕРНЕЦЬКА, доцент, к.ю.н.

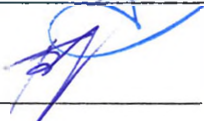
Розглянуто і схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту права від 3.09.2025 р., № 2

Голова вченої ради ННІ права

Василь ТОПЧІЙ, професор, д.ю.н.

Завідувач навчально-методичного відділу

Гришук Г. В., доктор філософії

ЗМІСТ

1. ПЕРЕДМОВА.....	3
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	12
7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	15
8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	8
9. ЛИСТ МОНІТОРИНГУ ТА ДОДАТКИ	20

1. ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Правові аспекти діяльності Ради Європи» належить до обов'язкових дисциплін при підготовці здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня.

Мета навчальної дисципліни – формування системи знань про закономірності функціонування системи права Ради Європи як реального та ефективно діючого правопорядку, який закладає правові засади міжнародних та національних правових систем; уміння здійснення правового аналізу практики ЄСПЛ та розвинути здібності щодо їх експертної оцінки; відпрацювати навички складання заяви (звернення) до Європейського Суду з прав людини та процедури виконання його рішень.

Завдання навчальної дисципліни – вбачається в набутті студентами належного рівня знань права Ради Європи та усвідомлення його співвідношення з нормами національного права, а також уміння творчо застосовувати його нормативні положення на практиці; вихованні у майбутніх фахівців – юристів поваги до права, формуванні у них високої правової культури та професійної етики спілкування.

Міждисциплінарні зв'язки. *Пререквізитами* є навчальні дисципліни «Актуальні проблеми приватного права», «Актуальні проблеми адміністративного права» та інші. *Постреквізитами* є навчальні дисципліни: «Принципи та процедури судочинства».

Методи навчання:

- за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні (лекції, дискусія, розповідь), наочні (демонстрація презентації до теми) та активні методи навчання у відповідності до спеціалізації досліджень здобувачів вищої освіти (цільова аудиторія);
- за організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні.

Форми організації занять: лекційні заняття, семінарські заняття, самостійна та індивідуально-консультаційна робота, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання в системі Moodle.

Форми та засоби діагностики результатів навчання. Контроль успішності навчання здобувачів проводиться у формах поточного і підсумкового контролю. Формами поточного контролю є:

- усне опитування;
- тестування;
- розв'язання задач, виконання вправ, певних розрахунків.
- письмові модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль – екзамен.

Організація поточного та підсумкового контролю здійснюється з використанням засобів дистанційного навчання в системі Moodle.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	Заоч. форм. навчання
Кількість кредитів – 4	Обов'язкова	
	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
Модулів – 2	Семестр	
Змістових модулів – 2	1-й	1-й
Заг. к-ть годин – 120	Лекції	
	22 год.	12 год.
	Практичні / семінарські	
	10/8год.	4/4год.
	Лабораторні	
	-	-
	Самостійна робота	
	78 год.	98 год.
	Індив.-консульта. робота:	
	2 год.	2 год.
	Форма семестрового контролю: екзамен	

3. КОМПЕТЕНТНОСТ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями та програмними результатами навчання:

Компетентності	Результати навчання
ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького характеру в сфері права, та зокрема, охорони і захисту цивільних прав, розуміти природу, завдання і зміст основних правових інститутів. ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті. СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України. СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні. СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України. СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.	РН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання. РН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. РН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права. РН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання
(120 год/4 кредити ЄКТС)

№ з/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредити (60 год.)						
ЗМ 1. Право Ради Європи(Теми 1 – 6)						
T.1	Історія створення та розвитку Ради Європи	2	-/-	-	6	8
T.2	Інституційна система Ради Європи	2	2/-	-	6	10
T.3	Право Ради Європи	2	-/2	-	6	10
T.4	Європейська конвенція з прав людини 1950 р.: історичні умови прийняття, структура, протоколи до неї, значення та роль	2	1/2	-	6	11
T.5	Європейський Суд з прав людини: правова основа діяльності, структура, склад, процедури розгляду справ та значення у механізмі захисту прав і свобод людини	2	1/-	-	6	9
T.6	Подача заяви до ЄСПЛ та виконання рішень Європейського суду з прав людини	2	-/2	-	8	12
Всього по модулю:		12	4/6	0	38	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
МОДУЛЬ II = 2 залікових кредити (60 год.)						
ЗМ 2. Міжнародне співробітництво у рамках Ради Європи(Теми 7 – 13)						
T.7	Європейська соціальна хартія 1961 р.: історія схвалення, зміст та значення у міжнародно-правовому співробітництві держав	2	-/2	-	6	10
T.8	Демократія та транскордонне співробітництво на місцевому рівні	2	1/-	-	6	9
T.9	Міжнародне співробітництво у рамках Ради Європи в сфері права	2	1/2	-	4	9
T.10	Міжнародно-правове співробітництво держав у рамках Ради Європи у сфері культури й освіти	-	-/-	-	6	6
T.11	Міжнародно-правове співробітництво держав у рамках Ради Європи у сфері ЗМІ	-	-/-	-	6	6
T.12	Право Ради Європи та Право ЄС	2	1/-	-	6	9
T.13	Україна у політико-правовому просторі Ради	2	1/-	2	6	11
Всього по модулю:		10	4/4	2	40	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (шляхом семінарського заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:		22	8/10	2	78	120

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти заочної форми навчання
(120 год/4 кредити ЄКТС)

№ з/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредити (60 год.)						
ЗМ 1. Право Ради Європи (Тем 1 – 6)						
T.1	Історія створення та розвитку Ради Європи	-	-/-	-	10	10
T.2	Інституційна система Ради Європи	1	-/-	-	7	8
T.3	Право Ради Європи	1	-/-	-	7	8
T.4	Європейська конвенція з прав людини 1950 р.: історичні умови прийняття, структура, протоколи до неї, значення та роль	2	2/-	-	8	12
T.5	Європейський Суд з прав людини: правова основа діяльності, структура, склад, процедури розгляду справ та значення у механізмі захисту прав і свобод людини	2	-/-	-	10	12
T.6	Подача заяви до ЄСПЛ та виконання рішень Європейського суду з прав людини	-	-/2	-	8	10
Всього по модулю:		6	2/2	0	50	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (шляхом семінарського заняття – 40 хв.)						
МОДУЛЬ II = 2 залікових кредит (60 год.)						
ЗМ 2. Міжнародне співробітництво у рамках Ради Європи (Тем 7 – 13)						
T.7	Європейська соціальна хартія 1961 р.: історія схвалення, зміст та значення у міжнародно-правовому співробітництві держав	2	- /2	-	6	10
T.8	Демократія та транскордонне співробітництво на місцевому рівні	1	-/-	-	6	7
T.9	Міжнародне співробітництво у рамках Ради Європи в сфері права	1	-/-	-	6	7
T.10	Міжнародно-правове співробітництво держав у рамках Ради Європи у сфері культури й освіти	-	-/-	-	8	8
T.11	Міжнародно-правове співробітництво держав у рамках Ради Європи у сфері ЗМІ	-	-/-	-	8	8
T.12	Право Ради Європи та Право ЄС	1	- /-	-	6	7
T.13	Україна у політико-правовому просторі Ради	1	2/-	2	8	13
Всього по модулю:		6	2/2	2	48	60
Форма контролю: аудиторна контрольна робота (шляхом семінарського заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:		12	4/4	2	98	120

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. ПРАВО РАДИ ЄВРОПИ

Тема 1. Історія створення та розвитку Ради Європи

План лекційного заняття

1. Історія створення та розвитку Ради Європи
2. Ідея інтеграції Європи в історії політико-правової думки
3. Створення Ради Європи.
4. Формування і процес розвитку основних європейських інституцій.
5. Права людини у період створення Ради Європи.
6. Основні віхи загальноєвропейського інтеграційного процесу.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Історія створення та розвитку Ради Європи
2. Формування і процес розвитку основних європейських інституцій.
3. Основні віхи загальноєвропейського інтеграційного процесу.
4. Основні пріоритети та напрямки діяльності Ради Європи.

Рекомендована література: [20, 27, 29, 30]

Тема 2. Інституційна система Ради Європи

План лекційного заняття

1. Інституційна система Ради Європи.
2. Комітет Міністрів – керівний і директивний міжурядовий орган Ради Європи. Його головні комітети та комітети експертів.
3. Парламентська Асамблея Ради Європи (ПАРЄ) – дорадчий та представницький орган Ради Європи. Бюро та комітети ПАРЄ.
4. Конгрес місцевих і регіональних влад Європи.
5. Європейський суд з прав людини.

План семінарського заняття

1. Загальна характеристика структури Ради Європи.
2. Комітет Міністрів Ради Європи: формування, структура, компетенція, порядок діяльності.
3. Парламентська Асамблея Ради Європи: формування, структура, компетенція, порядок діяльності.
4. Європейська комісія проти расизму і нетерпимості.
5. Європейська Комісія «За демократію через право» (Венеціанська Комісія).
6. Інститут Уповноваженого Ради Європи з прав людини.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Порядок прийняття зобов'язань новими членами Ради Європи.
2. Умови та порядок втрати або припинення членства в Раді Європи.
3. Порядок головування держав-членів у Раді Європи.
4. Процедура припинення спеціального статусу в Раді Європи.

Рекомендована література: [16, 20, 27, 29, 30]

Тема 3. Право Ради Європи

План лекційного заняття

1. Поняття «право Ради Європи». Право Ради Європи та європейське право. Право Ради Європи та право Європейського Союзу.
2. Право Ради Європи та міжнародне право. Право Ради Європи та національне право.
3. Правова система Ради Європи (право Ради Європи, політико-правові інститути Ради Європи та юридична практика).
4. Джерела права Ради Європи. Європейські конвенції та хартії як основні елементи міждержавного правового співробітництва. Рекомендації Комітету міністрів та рекомендації ПАРЄ.
5. Система права Ради Європи. Основні напрямки правотворчості у рамках Ради Європи. Місце та роль практики ЄСПЛ у системі права Ради Європи. Імплементація норм права Ради Європи у

національне законодавство.

План практичного заняття / підготувати реферативну доповідь

1. Особливості конституційного характеру Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
2. Особливості співвідношення права Ради Європи та права Європейського Союзу у сфері забезпечення та гарантування прав і свобод.
3. Імплементация права Ради Європи у законодавство України.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Правова система Ради Європи: поняття й основні компоненти.
2. Право Ради Європи у системі міжнародного і регіонального права.
3. Основні джерела права Ради Європи.

Рекомендована література: [2, 3, 5, 13, 16, 20, 22, 27, 29, 30]

Тема 4. Європейська конвенція з прав людини 1950 р.: історичні умови прийняття, структура, протоколи до неї, значення та роль

План лекційного заняття

1. Історія розробки та ратифікації ЄКПЛ 1950 р.
2. Зміст і структура ЄКПЛ 1950 р. Основні протоколи до неї.
3. Сфера дії ЄКПЛ. Територіальна дія. Застереження та тлумачення.
4. Місце ЄКПЛ. у правовому та політичному контексті.
5. Основні права і свободи, що захищаються ЄКПЛ.

План семінарського заняття

1. Принципи європейського права в сфері захисту прав людини.
2. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р.
3. Додаткові протоколи.
4. Європейський Суд з прав людини: юрисдикція та компетенція.

План практичного заняття

1. Структура Європейської системи захисту прав людини
2. Порядок звернення до ЄСПЛ.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Принципи тлумачення ЄКПЛ 1950 р.
2. Методи тлумачення ЄКПЛ 1950 р.
3. Дія ЄКПЛ 1950 р. та Протоколів до неї у просторі та у часі.

Рекомендована література: [3, 4, 5, 7, 8, 11, 13, 16, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 34]

Тема 5. Європейський Суд з прав людини: правова основа діяльності, структура, склад, процедури розгляду справ та значення у механізмі захисту прав і свобод людини

План лекційного заняття

1. Правові підстави діяльності Європейського Суду з прав людини: ЄКПЛ 1959 р., Регламент Європейського Суду з прав людини.
2. Статус Суду. Реформування Європейського Суду з прав людини та створення єдиного судового органу. Склад і статус суддів Європейського Суду з прав людини.
3. Характер діяльності Суду. Юрисдикція Суду.
4. Правила звернення в Європейський Суд з прав людини.
5. Характер індивідуальних скарг у Європейський Суд з прав людини та міждержавні скарги.
6. Процедура розгляду справ у Суді. Розгляд справ по суті. Рішення Суду.

План семінарського заняття

1. Значення судової практики у системі права Ради Європи.
2. Характер діяльності та юрисдикція Європейського суду з прав людини.
3. Регламент ЄСПЛ: структура, зміст, нововведення.
4. Порядок обрання суддів Європейського суду з прав людини: гарантії незалежності та умови припинення діяльності.
5. Порядок прийняття юрисдикційних актів ЄСПЛ.
6. Порядок надання консультативних висновків ЄСПЛ.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Правила звернення в Європейський Суд з прав людини.
2. Характер індивідуальних скарг у Європейський Суд з прав людини та міждержавні скарги.
3. Процедура розгляду справ у Суді. Розгляд справ по суті. Рішення Суду.

Рекомендована література: [2, 3, 5, 11, 13, 16, 20, 21, 22, 23, 27, 29, 30, 34]

Тема 6. Подача заяви до ЄСПЛ та виконання рішень Європейського суду з прав людини

План лекційного заняття

1. Підстави звернення, критерії прийнятності.
2. Суб'єкти звернення до ЄСПЛ. Звернення до Європейського Суду з прав людини з індивідуальною заявою.
3. Випадки виключення справи з реєстру ЄСПЛ. Процедура розгляду справ по суті. Процедура дружнього врегулювання спору. Умови укладення мирової угоди.
4. Урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини: повноваження та діяльність.
5. Виконання рішень Європейського суду з прав людини. Виплата справедливої сатисфакції та виконання рішень Європейського суду з прав людини

План практичного заняття

1. Структура Європейської системи захисту прав людини
2. Порядок звернення до ЄСПЛ.
3. Правила звернення до Європейського суду з прав людини з міждержавною петицією.
4. Процедура розгляду міждержавних спорів.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Правила звернення до Європейського суду з прав людини з міждержавною петицією.
2. Процедура розгляду міждержавних спорів.
3. Консультативні висновки Європейського Суду з прав людини.

Рекомендована література: [2, 3, 5, 11, 13, 16, 20, 21, 22, 23, 27, 29, 30, 34]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Міжнародне співробітництво у рамках Ради Європи

Тема 7. Європейська соціальна хартія 1961 р.: історія схвалення, зміст та значення уміжнародно-правовому співробітництві держав

План лекційного заняття

1. Історичні передумови створення Європейської соціальної хартії 1961 р.
2. Права, що гарантуються та захищаються Європейською соціальною хартією 1961 р. та Додатковим протоколом 1988 р. з урахуванням перегляду її в 1996 р.
3. Система контролю за дотриманням Європейської соціальної хартії.

План практичного заняття

Тлумачення та розуміння статусу потерпілого із використанням практики ЄСПЛ (не менше 3-х справ). "Потерпілий".

- 1) Безпосередньо потерпілий.
- 2) Непрямо потерпілий.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Можливість і межі захисту соціально-економічних прав у рамках Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.
2. Правова характеристика Європейської соціальної хартії 1961 р. та додаткових протоколів до неї 1988 р., 1991 р., 1995 р.

Рекомендована література: [2, 3, 5, 11, 13, 16, 20, 21, 22, 23, 27, 29, 30, 34]

Тема 8. Демократія та транскордонне співробітництво на місцевому рівні

План лекційного заняття

1. Основні пріоритети та напрямки діяльності Ради Європи у сфері демократизації місцевого самоврядування у державах-членах.
2. Європейська хартія місцевого самоврядування 1985 р.
3. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними

общинами або властями 1980 р.

4. Конвенція про участь іноземців у громадському житті на місцевому рівні 1992 р.

План семінарського заняття

1. Основні пріоритети та напрямки діяльності Ради Європи у сфері демократизації місцевого самоврядування у державах-членах.

2. Європейська хартія місцевого самоврядування 1985 р.

3. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями 1980 р.

4. Конвенція про участь іноземців у громадському житті на місцевому рівні 1992 р.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Основні пріоритети та напрямки діяльності Ради Європи у сфері демократизації місцевого самоврядування у державах-членах.

Рекомендована література: [2, 3, 5, 7, 8, 11, 13, 16, 20, 21, 22, 23, 27, 29, 30, 34]

Тема 9. Міжнародне співробітництво у рамках Ради Європи у сфері права

План лекційного заняття

1. Інтеграція в Раді Європи як фактор створення єдиного загальноєвропейського правового простору. Роль Ради Європи у розширенні співробітництва держав-членів у сфері права.

2. Європейська конвенція про видачу правопорушників 1957 р.

3. Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом 1977 р.

4. Європейська конвенція про взаємну допомогу в кримінальних справах 1959 р.

План семінарського заняття

1. Європейська конвенція про видачу правопорушників 1957 р.

2. Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом 1977 р.

3. Європейська конвенція про взаємну допомогу в кримінальних справах 1959 р.

План практичного заняття

Розуміння суті заходів національного захисту із використанням практики ЄСПЛ (не менше 3-х справ).

1) Розуміння суті не вичерпання всіх заходів національного захисту.

2) Розуміння суті існування кількох засобів захисту.

3) Розуміння змісту оскарження по суті.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Інтеграція в Раді Європи щодо створення єдиного загальноєвропейського правового простору.

2. Роль Ради Європи у розширенні співробітництва держав-членів у сфері внесення вдосконалення національного законодавства щодо захисту пав людини та основоположних свобод країн-членів Ради Європи.

Рекомендована література: [3, 4, 5, 7, 8, 11, 13, 16, 20, 21, 22, 23, 27, 29, 30, 34]

Тема 10. Міжнародно-правове співробітництво держав у рамках Ради Європи у сфері культури й освіти

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Рада Європи та збереження, розвиток європейської культури. Зобов'язання держав-членів у сфері збереження та розвитку європейської культури.

2. Європейська культурна конвенція 1954 р. Конвенція про охорону архітектурної спадщини Європи 1985 р. Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини 1969 р. (переглянута у 1992 р.).

3. Політика Ради Європи у сфері освіти. Основні напрямки співробітництва держав-членів у цій сфері.

4. Європейська конвенція про академічне визнання університетських кваліфікацій 1959 р. Конвенція про визнання учбових курсів, дипломів про вищу освіту і вчених ступенів у державах регіону Європи 1979 р. Конвенція про визнання кваліфікацій по вищій освіті в європейському регіоні 1997 р.

Рекомендована література: [3, 4, 5, 7, 8, 11, 13, 16, 20, 21, 22, 23, 27, 29, 30, 34]

Тема 11. Міжнародно-правове співробітництво держав у рамках Ради Європи у сфері ЗМІ

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Реалізація прав на свободу вираження поглядів та її правомірне обмеження.
2. Свобода слова та думки відповідно до ЄКПЛ та практики ЄСПЛ.
3. «Необхідність у демократичному суспільстві», як критерій ведення в дію правомірного обмеження свободи вираження поглядів.

Рекомендована література: [3, 4, 5, 7, 8, 11, 13, 16, 20, 21, 22, 23, 27, 29, 30, 34]

Тема 12. Право Ради Європи та право ЄС

План лекційного заняття

1. Європейський Союз та Рада Європи.
2. Спільність завдань і схожість у розвитку.
3. Приєднання Європейського союзу/ Європейського співтовариства до Європейської конвенції з прав людини
4. Взаємодія ЄС і Ради Європи на сучасному етапі.

План семінарського заняття

1. Європейський Союз та Рада Європи.
2. Спільність завдань і схожість у розвитку.
3. Приєднання Європейського союзу/ Європейського співтовариства до Європейської конвенції з прав людини
4. Взаємодія ЄС і Ради Європи на сучасному етапі.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Характеристика та аналіз The draft accessi on agreement of the European Union to the European Convention on Human rights.
2. Характеристика та наліз ДЄС щодо приєднання ЄС до ЄКПЛ 1950 р.

Рекомендована література: [3, 4, 5, 7, 8, 11, 13, 16, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 34]

Тема 13. Україна у політико-правовому просторі Ради Європи

План лекційного заняття

1. Історія інтеграції України в Раду Європи.
2. Правові та політичні зобов'язання України як повноправного члена Ради Європи. Стан виконання Україною прийнятих зобов'язань.
3. Участь України у договорах Ради Європи.
4. Порівняльно-правовий аналіз Конституції України та Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
5. Перспективи подальшої інтеграції України у європейські структури.
6. Рада Європи та Європейський Союз – Рамкова програма співробітництва 2015 -2020 рр.

План семінарського заняття

1. Історія інтеграції України до Ради Європи.
2. Порівняльно-правовий аналіз Конституції України і Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
3. Зобов'язання України перед Радою Європи: юридичне значення і стан виконання.
4. Імплементация стандартів Ради Європи до законодавства України.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Європейська Комісія «За демократію через право» (Венеціанська Комісія): співробітництво з Україною (на прикладі співпраці у сфері розробки Конституції України та внесення змін до неї).

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Застосування практики Європейського суду з прав людини у правовій системі України.

Рекомендована література: [3, 4, 5, 7, 8, 11, 13, 16, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 34]

6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Історія створення Ради Європи.
2. Символіка Ради Європи.
3. Географічне розширення Ради Європи.
4. Міжнародно-правовий статус Ради Європи.
5. Мета, основні пріоритети та напрями діяльності Ради Європи.
6. Умови набуття повноправного членства та умови отримання спеціального статусу держав у Раді Європи.
7. Порядок прийняття зобов'язань новими членами Ради Європи.
8. Умови та порядок втрати або припинення членства в Раді Європи.
9. Порядок головування держав-членів у Раді Європи.
10. Процедура припинення спеціального статусу в Раді Європи.
11. Інституційна структура Ради Європи (загальна характеристика).
12. Комітет Міністрів Ради Європи: формування, структура, компетенція, порядок діяльності.
13. Парламентська Асамблея Ради Європи: формування, структура, компетенція, порядок діяльності.
14. Секретаріат Ради Європи: формування, структура, компетенція, порядок діяльності.
15. Конгрес місцевих і регіональних влад Європи: формування, структура, компетенція, порядок діяльності.
16. Європейська комісія проти расизму і нетерпимості.
17. Європейська Комісія «За демократію через право» (Венеціанська Комісія): історія створення, порядок формування та структура.
18. Інститут Комісара Ради Європи з прав людини.
19. Банк розвитку Ради Європи.
20. Порядок імплементації норм права РЄ в національне законодавство.
21. Поняття «матеріальне право Ради Європи».
22. Право Ради Європи та європейське право.
23. Право Ради Європи та право Європейського Союзу.
24. Право Ради Європи та національне право.
25. Право Ради Європи в системі універсального і регіонального міжнародного права.
26. Система матеріального права Ради Європи: поняття й основні компоненти.
27. Джерела матеріального права Ради Європи: поняття, класифікація.
28. Статут Ради Європи: структура і зміст.
29. Класифікація договорів Ради Європи.
30. Участь міжнародних неурядових організацій у процесі розробки проектів договорів Ради Європи.
31. Історія створення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
32. Структура та зміст Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.
33. Загальна характеристика Протоколів до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.
34. Дія Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод та протоколів до неї у просторі та часі.
35. Обмеження (втручання в здійснення) прав і свобод людини, що допускаються Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.
36. Відступ держави від своїх зобов'язань відповідно до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
37. Субсидіарність захисту Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.
38. Можливість і межі захисту соціально-економічних прав у рамках Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.
39. Правова характеристика Європейської соціальної хартії 1961 р. та додаткових протоколів до неї 1988 р., 1991 р., 1995 р.
40. Переглянута Європейська соціальна хартія 1996 р.
41. Система контролю за виконанням положень Європейської соціальної хартії.
42. Рамкова конвенція про захист національних меншин 1995 р.
43. Європейська хартія регіональних мов або мов меншин 1992 р.

44. Європейська хартія місцевого самоврядування 1985 р.
45. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними громадами або владою 1980 р.
46. Конвенція про участь іноземців у громадському житті на місцевому рівні 1992 р.
47. Європейська культурна конвенція 1954 р.
48. Конвенція про охорону архітектурної спадщини Європи 1985 р.
49. Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (переглянута) 1992 р.
50. Конвенція про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні 1997 р.
51. Європейська конвенція про транскордонне телебачення 1989 р.
52. Європейська конвенція про видачу правопорушників 1957 р.
53. Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом 1977 р.
54. Європейська конвенція про правову допомогу в кримінальних справах 1959 р.
55. Конвенція про передачу засуджених осіб 1983 р.
56. Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом 1990 р.
57. Європейська конвенція про громадянство 1997 р.
58. Захист прав дітей у рамках Ради Європи.
59. Поняття інституційного права Ради Європи.
60. Акти Парламентської Асамблеї Ради Європи: види, порядок прийняття і юридична чинність.
61. Акти Комітету Міністрів Ради Європи: види, порядок прийняття і юридична чинність.
62. Поняття прецедентного права у системі права Ради Європи.
63. Характер діяльності та юрисдикція Європейського суду з прав людини.
64. Регламент ЄСПЛ: структура, зміст, нововведення.
65. Порядок обрання суддів Європейського суду з прав людини: гарантії незалежності та умови припинення діяльності.
66. Порядок прийняття юрисдикційних актів ЄСПЛ.
67. Порядок надання консультативних висновків ЄСПЛ.
68. Поняття міждержавної петиції. Правила звернення до Європейського суду з прав людини з міждержавною петицією. Процедура розгляду міждержавних спорів.
69. Звернення до Європейського Суду з прав людини з індивідуальною петицією. Умови прийнятності. Очевидно необґрунтовані петиції. Зловживання правом на подання петиції.
70. Випадки виключення справи з реєстру ЄСПЛ.
71. Процедура розгляду справ по суті.
72. Процедура дружнього врегулювання спору. Умови укладення мирової угоди.
73. Склад і статус суддів Європейського Суду з прав людини.
74. Виконання остаточних рішень Європейського суду з прав людини (моніторинг Комітету Міністрів).
75. Консультативні висновки Європейського Суду з прав людини.
76. Принципи тлумачення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод Європейським Судом з прав людини.
77. Поняття та система процесуального права Ради Європи.
78. Характеристика принципів процесуального права Ради Європи.
79. Джерела процесуального права Ради Європи.
80. Суб'єкти та об'єкти процесуального права Ради Європи.
81. «Процедури» і «процес»: проблема розмежування понять у межах права Ради Європи.
82. Європейський суд з прав людини як суб'єкт правотворчості.
83. Правила процедури Комітету Міністрів Ради Європи.
84. Правила процедури Парламентської Асамблеї Ради Європи.
85. Правила процедури Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи.
86. Порядок роботи Генерального секретаря і Секретаріату Ради Європи.
87. Порядок обрання Комісара Ради Європи з прав людини.
88. Правила процедури Конференції міжнародних неурядових організацій Ради Європи.
89. Правила Процедури Адміністративного трибуналу Ради Європи.
90. Визначення моніторингу. Форми моніторингу в Раді Європи.
91. Моніторинг Комітету Міністрів Ради Європи за виконанням зобов'язань, взятих державами відповідно до договорів Ради Європи.

92. Участь Парламентської Асамблеї в моніторинговому процесі Ради Європи.
93. Історія інтеграції України до Ради Європи.
94. Порівняльно-правовий аналіз Конституції України та Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
95. Зобов'язання України перед Радою Європи: юридичне значення і стан виконання.
96. Імплементация стандартів Ради Європи до законодавства України.
97. Правові проблеми виконання рішень Європейського суду з прав людини в Україні та можливі шляхи їх вирішення.
98. Застосування практики Європейського суду з прав людини у правовій системі України.
99. Зміст Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» 2006 р.
100. Європейська Комісія «За демократію через право» (Венеціанська Комісія): співробітництво з Україною (на прикладі співпраці у сфері розробки Конституції України та внесення змін до неї).

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Денна форма

Модулі	Модуль 1							Контрольний захід №1 - 5
Загальна кількість балів за модулем №1	21							
Теми	Т. 1	Т.2	Т.3	Т.4	Т.5	Т. 6		
Семінарські/практичні заняття		3/-	-/3	1/3	3/-	-/3		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Модулі	Модуль 2							Контрольний захід №2 -5
Загальна кількість балів за модулем №2	14							
Теми	Т.7	Т.8	Т.9	Т.10	Т.11	Т.12	Т.13	
Семінарські/практичні заняття	-/2	1/-	1/3	-	-	1/-	1/-	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Індивідуальна робота	10							
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5							
Екзамен- 50 балів								
Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (екзамен)								

Заочна форма

Модулі	Модуль 1						Контрольний захід №1 - 5	
Загальна кількість балів за модулем №1	17							
Теми	Т. 1	Т.2	Т.3	Т.4	Т.5	Т. 6		
Семінарські/практичні заняття	-	-	-	6/-	-	-/6		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Модулі	Модуль 2						Контрольний захід №2 - 5	
Загальна кількість балів за модулем №2	18							
Теми	Т.7	Т.8	Т.9	Т.10	Т.11	Т.12		Т.13
Семінарські/практичні заняття	-/7	-	-	-	-	-		6/-
							Екзамен - 50 балів	
							Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (екзамен)	

Семінарські/практичні заняття	-/7	-	-	-	-	-	6/-			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи									
Індивідуальна робота	5									
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5									

Критерії оцінювання роботи на семінарських заняттях

Максимальна кількість балів отриманих здобувачем вищої освіти на семінарському/практичному занятті становить 4 (7) бали (табл. 7.1). Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Таблиця 7.1

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських/практичних заняттях

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	4 (7)
Оцінюється робота здобувача, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	3 (5)
Оцінюється робота здобувача, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1 (2)
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт

Формою проміжного поточного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 5 балів (табл. 7.2).

Таблиця 7.2

Розподіл балів за різні види завдань в межах модульної контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	2
Тестовий блок	3
Всього	5

Критерії оцінювання індивідуально-консультаційної роботи

Індивідуально-консультаційна робота проводиться у формі реферату, презентації, проєктів або в

Критерії оцінювання	Кількість балів
Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовлення по ньому презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.	10/5
Послідовність, логічність написання реферату, але без підготовлення презентації.	5/2,5
Не написання реферату та презентації по ньому.	0

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та підсумкового контролю (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 50 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ Moodle (максимально до 5 балів).

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Таблиця 7.4

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни)

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
10/5	Індивідуально-консультаційна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalna-informalna-osvita
3/7	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Прометеус тощо. Онлайн курси мережевої академії Cisco (https://www.netacad.com/) тощо
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Гутник В. Міжнародний кримінальний суд: навчальний посібник / В. Гутник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023 р. 194 с.
2. Європейська соціальна хартія (переглянута) 1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062#Text
3. Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом 1977 р. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU77024.html
4. Європейська конвенція про взаємну допомогу в кримінальних справах 1959 р. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_036
5. Європейська конвенція про видачу правопорушників 1957 р. URL: ukraine.uapravo.net/data/base66/ukr66219.htm
6. Європейська конвенція про громадянство 1997 р. URL: <http://ukraine.uapravo.net/data/base54/ukr54497.htm>
7. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями 1980 р. URL: http://zakon.nau.ua/doc/?code=995_106
8. Європейська хартія місцевого самоврядування 1985 р. URL: <http://docs.dtkr.ua/ua/doc/1014.5638.0?page=1>
9. Європейська хартія регіональних мов або мов меншин 1992 р. URL: <http://cidct.org.ua/uk/yevropeyska-hartiya/>
10. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_015/print1389988659002889
11. Конвенція про захист прав і основоположних свобод людини від 04.11.1950 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004/print1389988659002889
12. Конвенція про права інвалідів від 20 грудня 2006 р. // Офіційний вісник України. 2010 р.. № 17. – Ст. 3496.
13. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (в питаннях та відповідях) :навч. посіб./ [О.В.Сердюк, О.Я.Трагнюк, І.В.Яковюк та ін.];за заг. ред.І.В.Яковюка. Харків : Право, 2019. 124 с.
14. Конвенція про статус біженців. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/995_011
15. Конвенція про участь іноземців у громадському житті на місцевому рівні 1992 р. URL: <http://old.electioninfo.org.ua/?i=49>
16. Манукян В. І. Європейський суд з прав людини: Теорія, принципи, практика. Київ : Норма права. 2023. 596 с.
17. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 19.10.1973 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
18. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 19.10.1973 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042
19. Підсумковий документ Віденської зустрічі 1986 року представників держав-учасниць Наради з питань безпеки і співробітництва в Європі, що відбулася на основі положень Підсумкового акта, які відносяться до подальших кроків після наради. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_113
20. Правові аспекти діяльності Ради Європи : навчальний посібник / Лісова К. С., Фокін Я. Ф., Чернецька О. В., Яцишин Н. Г. Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. 244 с.
21. Сироїд Т. Л. Міжнародний захист прав людини : навч. посіб. / Т. Л. Сироїд, Л. О. Фоміна. Харків : Право, 2019. 310 с.

Допоміжна:

22. Бенуа де Ален. По ту сторону прав людини. До захисту свобод / Ален де Бенуа. Київ : Цент навчальної літератури, 2021 р. 124 с.
23. Усманов Ю. І. Право на життя в умовах збройних конфліктів і ситуацій насильства всередині держави: монографія. Київ : Право, 2021, 205 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

24. Європейська Рада: URL: <http://www.consilium.europa.eu/en/european-council/>
25. Європейський Парламент: URL: <http://www.europarl.europa.eu/>
26. Європейський соціально-економічний комітет: URL: <http://www.eesc.europa.eu/>

27. Офіс Ради Європи в Україні: URL:<https://www.coe.int/uk/web/kyiv>
28. Офіційний сайт ЄС: URL: <https://europa.eu/>
29. Рада Європи: URL: <http://www.coe.int/ru/web/portal/home>
30. Сайт міжнародних договорів: URL:<http://treaties.un.org/>
31. Урядовий портал (єдиний веб-портал органів виконавчої влади України): URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>

Міжнародні видання:

32. Acceptance of individual complaints procedures for Ukraine // United Nations Human Rights : Office of the High Commissioner for Human Rights. Retrieved from: URL: http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/TreatyBodyExternal/Countries.aspx?CountryCode=UKR&Lang=EN
33. Amnesty International and Human Rights Watch (2016). You do not exist. [In Ukrainian]. Retrieved from. URL: https://www.hrw.org/sites/default/files/report_pdf/ukraine0716_ukrweb_3.pdf
34. Report on the human rights situation in Ukraine 16 February 2020 to 31 July 2020. Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, 2020. 37 p. URL: https://www.ohchr.org/Documents/Countries/UA/30thReportUkraine_EN.pdf.

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри _____

Протокол від _____ 20__ р. № ____.

Укладач (і):

**Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни
(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП